

Handläggare
Ida Malmborg
Telefon: 08-508 03 499**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om motion (2013:46) om meddelarfrihet i världsklass

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet.

Christina Heglert
Tf Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Det har inkommit en remiss från kommunstyrelsen (dnr 210-870-2013) avseende motion (2013:46) om meddelarfrihet i världsklass. Förvaltningen föreslår att Stockholms stad ska avvakta eventuella åtgärder till dess den statliga utredningen om stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet redovisat sitt uppdrag.

Ärendet

Det har inkommit en remiss från kommunstyrelsen (dnr 210-870-2013) avseende motion (2013:46) om meddelarfrihet i världsklass.

Remissen i korthet

Motionären Mirja Räihä (S) m.fl. skriver i sitt förslag att man vill att staden ska arbeta för att anställda hos de privata entreprenörerna ska ha samma meddelarfrihet som de anställda i de kommunala verksamheterna. Detta för att de ska känna sig trygga med att påtala eventuella brister utan att samtidigt vara rädd för repressalier från arbetsgivaren. Mirja Räihä (S) m.fl.

föreslår därför att kommunfullmäktige ska ge stadsledningskontoret i uppdrag att se över samtliga avtal med privata entreprenörer inom staden. Vidare föreslås att kommunfullmäktige ger stadsledningskontoret i uppdrag att undersöka hur avtal, där meddelarfrihet inte finns angiven, kan omförhandlas så att de anställda hos entreprenörerna har samma meddelarfrihet som de som är anställda av kommunen.

Meddelarfrihet

Meddelarfrihet är en del av den reglering som ska förverkliga offentlighetsprincipen. Meddelarfrihet innebär att var och en har rätt att straffritt lämna annars sekretessbelagda uppgifter i vilket ämne som helst för publicering i ett medium som omfattas av tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen. Det finns vissa undantag - brott mot rikes säkerhet, om meddelaren uppsåtligen lämnar ut allmän handling i strid med en bestämmelse i offentlighet- och sekretesslagen samt om meddelaren uppsåtligen på något annat sätt lämnar ut en uppgift för vilken det gäller kvalificerad tystnadsplikt.

Alla har meddelarfrihet enligt de grundläggande bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Meddelarfriheten gäller med andra ord både offentligt anställda och privat anställda.

Meddelarfriheten är en del av meddelarskyddet. Meddelarskyddet ger dels meddelaren en rätt till anonymitet, dels förbjuder myndigheter och andra allmänna organ såväl att efterforska vem som har lämnat meddelandet (efterforskningsförbud) som att vidta åtgärder som medför negativa konsekvenser för meddelaren (repressalieförbud). Efterforsknings- och repressalieförbudet gäller alltså endast ingrepp från det allmännas sida. Privatanställda omfattas som regel inte av det skydd som förbuden ger.

I juni 2012 beslutade regeringen om att tillsätta en utredning som ska undersöka möjligheten att stärka meddelarskyddet för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2013.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på strategiska staben.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer med Mirja Räihä (S) m.fl. i att meddelarfriheten är viktig. Meddelarfrihet innebär dock inte på egen hand ett efterforskningsförbud eller ett repressalieförbud. Dessa förbud ingår tillsammans med meddelarfriheten som en del av meddelarskyddet. Vidare omfattas redan alla privatanställda enligt lag av *meddelarfriheten*. Däremot omfattas privatanställda normalt inte av övriga delar av *meddelarskyddet* i form av bland annat efterforskningsförbud och repressalieförbud som offentliganställda gör idag.

I förfrågningsunderlag avseende verksamhetsupphandlingar som tas fram i Spånga-Tensta finns det alltid med ett krav om meddelarfrihet.

Regeringen har tillsatt en utredning som har till uppgift att undersöka möjligheterna för ett stärkt meddelarskydd även för privatanställda.

Utifrån detta anser förvaltningen att Stockholms stad ska avvakta eventuella åtgärder till dess den statliga utredningen om stärkt meddelarskydd för privatanställda i offentligt finansierad verksamhet redovisat sitt uppdrag.